

[Jørgen Jensen.]

benhavnske kloakarbejdere, der ikke er hindret på grund af arbejdstilsynets uagtsomhed, uvidenhed eller manglende muligheder?»

(Spm. nr. 303).

Skriftlig begrundelse.

I ministerens svar af 12. januar 1976 på mit spørgsmål vedrørende beskyttelse af kloakarbejderne henvises til en undersøgelse af SIFA, som oplyser, at kun i et enkelt tilfælde fandtes en værdi, der var højere end den hygiejniske grænseværdi. Alle andre lå betydelig under de hygiejniske grænseværdier.

Selv om disse oplysninger skulle være rigtige, så fastslår den undersøgelse, der er foretaget af hygiejnisk institut ved Københavns universitet, at sygdomstilfælde for kloakarbejdere i København er langt højere end i andre tilsvarende befolkningsgrupper, og at dødeligheden på det nærmeste er dobbelt så høj.

Jeg kan henvise til brev af 30. januar 1976 fra hygiejnisk institut, undskrevet af universitetslektorerne cand. pharm. Jørgen Mørkholdt Andersen og speciallæge, dr. med. Tage Egsomose, til Københavns borgmester A. Wasard, hvori påpeges, at man næppe kender de stoffer, der dannes i luften over rådne kloakindhold, og at kendskabet til disse forhold er en forudsætning for, at de hygiejniske grænseværdisystemer kan anvendes.

Jørgen Jensen (DKP):

Først vil jeg gerne understrege, at når jeg spørger om svaret i forbindelse med sygdom og dødsfald blandt københavnske kloakarbejdere, fordi der ikke gribes ind, så skyldes det ikke på nogen måde, at vi ønsker at acceptere, at erstatning er bedre end at forebygge. Jeg mener, at vi er i den situation, at ingen er i tvivl om, at kloakarbejderne bliver udsat for påvirkning af skadelig art. Men når man så alligevel søger at rejse tvivl fremfor at gribe ind – og dér mener jeg, det ikke alene er i den debat, som føres i bladene, men direkte fra Københavns kommune, som er ansvarlig, og at arbejdstilsynet tilsyneladende holder sig passiv i denne diskussion – ja, så rejses spørgsmålet: hvad så? Hvor skal svaret så placeres for, at der ikke gribes ind?

Vi har jo haft gentagne sager, hvor arbejdsgiveren er frifundet, fordi direktiver og cirkulærer fra arbejdstilsynet ikke var klare nok. Derfor går spørgsmålet på, hvem der har an-

svaret for, at der ikke gribes ind i den nuværende situation.

Arbejdsministeren (Erling Dinesen):

Arbejdstilsynet er ikke og har ikke været passivt i den situation, der ligger her.

Det er jo sådan, at kernen i det spørgsmål, hr. Jørgen Jensen har stillet mig, i virkeligheden er et alvorligt angreb på arbejdstilsynet for at have forvoldt personskader, sygdom og dødsfald blandt de københavnske kloakarbejdere. Grundlaget for dette angreb er som bekendt en undersøgelse over nogle arbejdsforhold for kloakarbejderne, ansat ved Københavns kommune, foretaget af medarbejdere ved hygiejnisk institut ved Københavns universitet, en undersøgelse, der blev iværksat i 1974 efter forhandling mellem universitetet, nogle faglige organisationer og bl. a. arbejdstilsynet. Rapporten forelå i slutningen af 1975. Jeg vil gerne understrege, at der er tale om en redegørelse for en række særdeles alvorlige forhold, og der er også tale om nogle konklusioner, som vil være af betydning for det arbejde, som er i gang omkring løsningen af disse problemer.

Må jeg føje til, at i den skriftlige besvarelse, jeg gav hr. Jørgen Jensen for en måned siden om, hvorledes jeg ville sikre, at der bliver grebet ind for at beskytte kloakarbejderne, har jeg udførligt redegjort for det igangværende arbejde med udarbejdelse af nye sikkerhedsregler for arbejdsforholdene i kloakker.

Der er tale om et meget omfattende arbejde i nært samarbejde med bl. a. Forbundet for offentligt ansatte og Specialarbejderforbundet. Dette arbejde er foregået både intensivt og hurtigt, således at et færdigt udkast til en række nye regler kan foreligge allerede her til foråret. Det er endvidere sådan, at undersøgelsesrapporten fra hygiejnisk institut indgår som en del af materialet i forarbejdet til disse sikkerhedsregler. Det samme gælder et brev af 30. januar med nogle supplerende synspunkter, som to af forfatterne til rapporten har sendt mig.

Jeg vil da nok sige, at på denne baggrund finder jeg det personligt helt uforståeligt, at hr. Jørgen Jensen nu vil rette dette urimelige angreb på arbejdstilsynet. Der er for mig at se intet grundlag i den nævnte rapport for at lægge skylden for eventuelle mangler ved arbejdsmiljøforholdene på arbejdstilsynet. Tværtimod er det mit bestemte indtryk, at arbejds-